

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Iosephi Mariae Svaresii, Episcopi Vasionensis, Praenestes
Antiqvae Libri Dvo**

Suarès, Joseph Marie

Romae, 1655

De Ludis. 13

urn:nbn:de:hbz:466:1-11894

RC Anno Dominicæ Incarnationis mcvii. m. Decem-
brio sac. die xvij. Indict. xj. dedicata est superior Eccle-
sia, & Altare sancti AG. Mart. a Domino Paschali II.
Papa anno Pontificatus eiusdem xviii. in quo videlicet
Altari recondita sunt Relique Apostolorum, & Sancto-
rum Mart. Calixti, Martini Papæ, Agapiti, Valentini,
Tiburtij, & Scđi. & beatæ Agathæ Virginis, & Sancti Sil-
uestri Confessoris. Interfuerunt huic dedicationi Mai-
fredus Tiburtinus Episcopus, Berardus Marsicanus
Episcopus, & Ecclesiæ Romanae Cardinales Presbyteri
Diaconi GG. AVRIFEX.

Eugenium III. Pontificem Maximum anno mclii.
manisse in finitimis Vrbi locis, Tiburi, Prænestæ, at-
que Tusculi Ciaconius auctor est. Et vero saluberri-
mus & purissimus ibi aer, ipsoque in monte præser-
tim dicitur.

De Ludis.

CAPUT XIII.

ALICIEBANT & detinebant etiam eos,
qui Prænestæ degerent, Ludi; quorum &
Cicero meminit hisce verbis: *Habes, quæ,*
dum tu abes, loquuti sunt. Ludi interea Pre-
nestæ, ibi Hirtius, & isti omnes, & quidem Ludi dies
œclo; quæ cœnæ? quæ delicie? Res interea fortasse tran-
sacta est. O miros homines! at Balbus ædificat, οὐαρ
δυτῷ μέλει, verum si quæris hominē homini nō recta, sed
voluptaria querenti nonne βεβίωται; Tu interea dormis.

Sub Theoderico rege Gothorū ludi Prænestæ peracti L. 6. Var. ep. 15.
videtur e Cassiodoro in formula Vicarij Vrbis Ro-
mæ. illi enim edicitur: *Intra quadragesimum sanctissi-*
mæ Vrbis iura custodis: Prænestæ Ludos edis in vicem.

D 2 Con-

36 PRÆNESTES ANTIQVÆ

*Consulis in honorem positus. Ad Ludos certe pertinent
istæ Inscriptiones. quarum prima extat in hortis, in-
cisa basi hisce verbis :*

Grat. p. 483.

D. VELIO	a tergo.
TROPHIMO	CVRANTIBVS
SEVIRO	..... TORINO
AVGVSTALI	ATRILE. II. VIR.
CVRATORI	VII. K.
MVNERIS. PVBLICI	TORIN. .... VIR.
DECRETO. DECVRIONVM	APRILE.
POSTVLANTE	
POPVLO. FF.	
S.P.P.P.	

Altera ita concepta est.

M. AVRELIO. AVGG. LIB.
AGILIO. SEPTEMTRIONI
PANTOMIMO. SVI. TEMPORIS. PRIMO
HIERONICÆ. SOLO. IN. VRBE. CORONATO
DIAPANTON. AB. IMPP. DD. NN.
SEVERO. ET. ANTONINO. AVGG.
PARASITO. APOLLINIS
ARCHIERI. SYNODI. IIIII. VIR. AV....
HVIC. RESPVBLCÆ. PRÆNESTINA.
OB. INSIGNEM. AMOREM. EIVS. ERGA
CIVES. PATRIAMQ.
POSTVLATV. POPVLI. STATVAM. POSVIT.

*Et forte ad Septentrionē Prænestinum pertinet Inscrip-
tio quæ Antipoli in Prouincia Narbonensi visitur:*

SEPTEMTRIO. PVER
BIDVO. SALTAVIT. ET
PLACVIT.

Ter-

Tertia sic legitur :

A. MVNIO. A. F.
MIN. EVARISTO
S. P. L. E. Q. R. PAT. COL.
OMNIBVS. HONOR.
NITIDE. FVNCTO. OB
INSIGNEM. EIVS. EDITIONEM
MVNERIS. BIDVI. POPVLO
POSTVLANTE. BIGAM
PLACVIT. EQVEST. STATVA
DECRETO. ORDINIS. EVM. DONARE
L. D. D. D.

Quarta est huiusmodi, quam Gruterus retulit.

CN. VOESIO.
CN. FIL. APRO.
QVAESTORI. AEDILI. II VIRO
FLAMINI. DIVI. AVGVSTI. VI VIRO
AVGVSTALI. CVRATORI. ANNON
TRIENNIO. CONTINVO. CVRAT
MVNERIS. PVBLICI. GLADIATORII. III.
QVOT. ISTE. TEMPORE HONORVM. CVRARVMQ;
SVARVM. PIENTISSIMO. MVNIFICENTIÆ
STVDIO. VOLVPTATIBVS. ET. VTILITATIBVS
POPVL. PLVRIMA. CONTVLERIT. LVDVM. ET IAM
GLADIATORIVM. ET. SPOLIARIVM. SOLO. FACTO
SVA. PECVNIA. EXTRVCTVM. PVBLICE. OBTVLERIT
CVIVS. MERITIS. POSTVLANTE. POPVLO
STATVAM. PVBLICE. PONI. PLACVIT. D.D.

Itaque non tantum hic saltabatur a Pantomimis, verum & Gladiatoria munera exhibebantur, vnde per idem tempus, quo Nero Vrbem incendit, tum aduersus Christianos læuigit, hoc est, C. LECANIO BASSO.

D. 3 ET

ET M. LICINIO CRASSO COSS. Gladiatores apud oppidum Prænestinum tentata eruptione præsidio militis, qui custos adesset, coerciti sunt. Iam Spartacum, & vetera mala rumoribus ferente populo, ut est nouarum rerum cupiens, pauidusque.

De Fortunæ sortibus.

CAPVT XIV.

L. 2. de Divin.

GLEBERRIMA vero fuit imprimis Prænestine FORTVNÆ sortibus, & templo, in quo edebantur oracula. Originem Cicero pandit eleganter sane, quo loco disputat contra sortes. Lubet igitur eius verba hic inserere. Videamus (inquit) clarissimarum sortium quæ tradatur inuentio. Numerum Suffucium (seu Suffetium) Prænestinorum monumenta declarant honestum hominem, & nobilem somniis crebris, ad extremum etiam minatibus cum iuberetur certo in loco silem cedere, perterritum viiss irridentibus suis ciuibus id agere cœpisse. Itaque perfracto saxo sortes eru-
piſſe in robore insculptas priscarum litterarum notis. Is est hodie locus septus religiose propter Iouis pueri, qui latens cum Iunone in gremio FORTVNÆ sedens mammam appetens castissime colitur a matribus. Eodem tempore eo loco, ubi nunc FORTVNÆ sita aedes est, mel ex olea fluxisse dicunt, haruspicesque dixisse summa nobilitate illas sortes futuras; eorumque iuſu ex illa olea arcam esse factam, eaq; conditas sortes, quæ hodie FORTVNÆ monitu tolluntur. Quid igitur in his potest esse certi? quæ FORTVNÆ monitu, pueri manu miscentur, atque ducuntur. Quomodo autem istæ positæ in illo loco? quis robur illud cœcidit, dolauit, inscripsit? nihil est, inquiunt, quod Deus efficere non possit. Utinam sapientes Stoicos ef- fecisset!